

timul capitol al cărții (pp. 483-490), recomandat a fi citit *personal* de fiecare interesat de tematica studiată. Tehnic, sinteza mai cuprinde: *Lista abrevierilor* (p. 17), *Lista tabelelor* (158) și a *figurilor* (25) care completează informațional și statistic analizele și concluziile monografiei (pp. 9-14), *Referințe bibliografice* (pp. 491-516), *Index* (doar !?) *de persoane* (pp. 517-523).

Concluzia concluziilor ? O sinteză incitantă despre o temă / problemă actuală. Bogdan Murgescu a devenit cercetătorul-istoric al temei / problemei. Recomand cititorilor interesați și curioși să parcurgă cu atenție și răbdare monografia, să cunoască evoluția problemei, să formuleze (și) propriile concluzii și să propună soluții pentru rezolvarea ei. Pentru că este o problemă actuală, în curs (lung ?) de rezolvare, cu un obiectiv clar: asumarea și depășirea decalajelor economice (încă !) existente între Europa apuseană și România. Lăudabilă politica editorială a Editurii **Polirom** din Iași de a tipări, în Colecția **Historia**, sinteze fundamentale de istorie românească în context european. Plecând de la fotografia de pe coperta I, o întrebare retorică „de imagine”: călătorind pe drumuri europene, când vor schimba românii **căruța** cu **automobilul** ?

► Marilena Borcea, Doru Dumitrescu, Mihai Manea, Mirela Popescu, *Mapa profesorului de istorie*, Editura Media Alert, București, 2012.

O apariție inedită, necesară, mobilizatoare profesional este *Mapa profesorului de istorie*, elaborată de Marilena Borcea, Doru Dumitrescu, Mihai Manea, Mirela Popescu, Editura Media Alert, București, 2012. În *Argument*, prof. d-r Doru Dumitrescu a precizat că lucrarea este o premieră în didactica istoriei, dar și în didactica altor discipline, exemplu de bună practică, fiind destinată îndrumării teoretice și practice a profesorilor de istorie, indiferent de experiența la catedră. *Prima* fascicolă a *Mapei* oferă informații generale despre *Unitatea de învățare*: proiectare, tabelare, schița unității de învățare (pașii: 1-citirea personalizată a programei de istorie; 2-stabilirea activităților de învățare; 3-stabilirea metodelor și instrumentelor de evaluare). Următoarele 17 mini-mape prezintă unități de învățare selective din programele de istorie ale claselor V-XII. Fiecare mini-mapă / unitate de învățare (prescurtat: **ui**) cuprinde următoarele componente obligatorii: conținutul **ui**, scopul **ui**, componentele **ui**, concepte-noțiuni, structura **ui**, schița conținutului **ui**, evaluarea cunoștințelor și noțiunilor **ui** printr-un test cu toate categoriile de itemi: obiectivi, semi-obiectivi, subiectivi. Astfel, cele 17 mini-mape explicitează următoarele unități de învățare, selectiv alese de către autori:

- la clasa a V-a: Grecia antică, Roma antică;
- la clasa a VI-a: Organizarea statului în Europa medievală; Reforma religioasă și consecințele sale;
- la clasa a VII-a: Revoluția de la 1848-1849; Primul Război Mondial;
- la clasa a VIII-a: Statul medieval și instituțiile sale în evul mediu românesc; Independența Națională a României; Războiul pentru întregirea națională a României;
- la clasa a IX-a: Formarea popoarelor în antichitate; Cultura în Evul mediu;
- la clasa a X-a: Revoluțiile lumii moderne (secolul XVIII); State naționale și multi-naționale în a doua jumătate a secolului XIX;
- la clasa a XI-a: Europa și lumea în secolul XX; Stat și politică în perioada contemporană;
- la clasa a XII-a: Constituțiile României; Statul român modern-de la proiect politic la realizarea României Mari.

Lista mini-mapelor unităților de învățare trebuie **completată** cu (minimum!) următoarele:

- la clasa a V-a: Tracii și geto-dacii; Lumea la începutul evului mediu (secolele VI-X);
- la clasa a VI-a: Țările Române în Evul mediu. Lupta antiotomană; Revoluțiile burgheze în epoca pre-modernă;
- la clasa a VII-a: Românii în secolul XIX: de la revoluție la unitatea națională; Al Doilea Război Mondial;

– la clasa a VIII-a: Cruciada antiotomană a Țărilor Române în secolele XIV-XVI; Româniile de la revoluție la Independența de Stat (1848-1877); România în Al Doilea Război Mondial;

– etc. etc. etc.

Mapa profesorului de istorie mai include un **DVD** cu 34 de surse istorice, 302 ilustrații cu tematică istorică, 26 hărți istorice, organizate pe clase, de la a V-a la a XII-a. În *concluzie*, o lucrare didactică utilă, ce **nu trebuie** să lipsească din instrumentarul de lucru de lucru al fiecărui profesor de istorie, din mediul urban sau rural. Incompletă și perfectibilă la ediția a II-a, poate fi întregită de fiecare profesor de istorie prin concepție și creație proprie, pe baza modelelor de mini-mape tematice ale **ui** incluse în setul publicat. **DVD-ul** complementar, bibliotecă virtuală cu izvoare istorice, altă noutate didactică, poate fi descărcat și listat, formând un dosar cu surse istorice accesibil, practic. Sau poate fi utilizat direct la lecții, cu ajutorul laptopului și a videoproiectorului, dacă dotarea IT permite.

► Colectivul de profesori de istorie, format din Alina Bratu și Mirela Grădină, coordonat de Liviu Lazăr, a elaborat un nou auxiliar de istorie, intitulat: *Surse istorice, sarcini de lucru și activități de învățare pentru ciclul gimnazial*, Editura Nomina, Pitești, 2012, 324 p. Autorii au precizat că noua lor contribuție este un auxiliar util pentru activitățile didactice centrate pe elev și pe dezvoltarea *competențelor, valorilor, atitudinilor specifice* de lucru ale acestora. Structura modulară a cărții este următoarea: *sursă istorică* ► *sarcini de lucru pentru elev* ► *activitățile de învățare ale elevului* ► *formarea competențelor, valorilor, atitudinilor specifice* ► *cerințe / forme de evaluare* (p. 5). Prof. d-r Doru Dumitrescu, unul dintre autorii *Mapei profesorului de istorie*, București, 2012, a precizat că volumul este o premieră din trei puncte de vedere: **urmărește formarea competențelor, valorilor, atitudinilor specifice; creionează traseuri practice pentru aplicarea programelor naționale la disciplina istorie la clasele V-VIII; oferă surse istorice adecvate tuturor unităților de învățare și conținuturilor didactice din programele de istorie la gimnaziu.**

Cuprinsul cărții include: *Cuvântul-înainte* al autorilor (p. 5), *Sugestii metodologice pentru formarea competențelor, valorilor, atitudinilor specifice privind folosirea surselor istorice de către elevi* (autor: Liviu Lazăr)-(pp. 7-13), apoi *aplicarea cerințelor din titlul cărții la clasele: a V-a* (pp. 14-75), a VI-a (pp. 76-160), a VII-a (pp. 161-234), a VIII-a (pp. 235-319). Volumul se încheie cu *Bibliografia selectivă* a temei abordate (pp. 320-323). Lipsește *Indicele* cărții, instrument rapid de orientare a cititorului în paginile lucrării. Titlul cărții este aparent restrictiv („pentru ciclul gimnazial”), sursele istorice putând fi folosite și în activitățile didactice la clasele IX-XII, dar cu adaptarea competențelor, valorilor, atitudinilor specifice formative pentru elevii de liceu. Nu voi insista asupra fiecărei activități sau unități de învățare explicitate în cartea coordonată de prof. Liviu Lazăr. În acest sens, invit pe fiecare profesor să proiecteze, să desfășoare și să obțină *feed-back-ul* așteptat de la lecțiile unde s-au utilizat cu succes sursele istorice din volum. Trecând peste unele aspecte perfectibile din structura cărții (subiectivitatea alegerii unor surse istorice, modul de citare bibliografică a unora dintre ele, lipsa unor izvoare istorice atent selectate pentru activitatea diferențiată cu elevii cu cerințe educaționale speciale, căci și cu aceștia trebuie să se relaționeze la ora de istorie, diverse erori de tipărire) auxiliarul este util, practic și invită la activități practice active, antrenante, formative de competențe, valori, atitudini specifice istorice, morale, cetățenești, pacifiste etc. la elevi.

La începutul anului școlar 2011-2012 a fost editată revista școlară cross-curriculară ► *B(ilogie)-I(storie)-G(eografie) EXPLORER*, ajunsă la nr. 6 / 2012, pentru profesorii și elevii claselor IV-XII. Acest periodic școlar, căruia îi urez viață editorială lungă și impact educațional maxim, este editată de MEDIA ALERT la Tipografia REAL din București. Revista școlară include interesante și incitante rubrici și materiale referitoare la teme punctuale din